

GYMNASIESKOLA
Kvalitetsutvecklare
Anna CarlssonGYMNASIE- OCH
NÄRINGSLIVSNÄMNDEN
2024-06-18

Ny inriktning samhällsbyggande och miljö på teknikprogrammet på Åva gymnasium

Förslag till beslut

Gymnasie- och näringslivsnämnden beslutar om att starta inriktningen samhällsbyggande och miljö på teknikprogrammet på Åva gymnasium från och med läsåret 2025/2026.

Sammanfattning

Åva gymnasium erbjuder i dagsläget tre inriktningar på teknikprogrammet, varav en är design- och produktutveckling. Sedan läsåret 2022/2023 går det att välja mellan två profiler inom ramen för inriktningen design och produktutveckling. De två profilerna är *design och digital formgivning* och *arkitektur och miljö*, och utgörs av utvalda kurser inom programfördjupningen.

Från och med den 1 juli 2025 får gymnasieskolan en ny läroplan, GY25, vilket bland annat innebär att programstrukturen för teknikprogrammet uppdateras. Teknikprogrammets programfördjupning som tidigare omfattat 400 poäng endast kommer omfatta 300 poäng i den nya programstrukturen, varav 200 poäng kommer utgöras av behörighetsgivande ämnen för försatta studier på högskola och universitet. Konsekvensen blir att endast 100 poäng blir valbara inom ramen för programfördjupningen, vilket gör det oskäligt att marknadsföra det som profiler.

Genom att ta bort profilerna inom inriktningen design och produktutveckling och istället erbjuda ytterligare en inriktning samhällsbyggande och miljö på teknikprogrammet på Åva gymnasium skulle det fortsatt vara möjligt för elever att välja ämnena arkitektur och samhällsbyggande. Eftersom eleverna väljer inriktning redan när de söker till gymnasiet kan skolan bilda klasser utifrån

inriktningsvalen. Det bedöms båda bli mer kostnadseffektivt och pedagogiskt gynnsamt än att ha profiler som startar i årskurs 2.

Ärendet

Teknikprogrammet på Åva gymnasium

Teknikprogrammet har fem inriktningar. Åva gymnasium erbjuder tre av dessa, vilka är teknikvetenskap, informations- och medieteknik samt design och produktutveckling. Enligt den årliga rapporten om programutbudet på Åva gymnasium år 2023 var söktrycket till teknikprogrammet inför läsåret 2023/2024 fortsatt högt, framförallt till inriktningarna teknikvetenskap samt design och produktutveckling.

Åva gymnasium har sedan läsåret 2022/2023 två profiler inom inriktningen design och produktutveckling på teknikprogrammet. De två profilerna är *design och digital formgivning* och *arkitektur och miljö*. Val av profil görs till årskurs 2. Profilerna innefattar ett antal olika kurser inom ramen för programfördjupningen.

Design och digital formgivning

- Bild och forma 1a2, 50 poäng
- Cad 2, 50 poäng
- Digitalt skapande 1, 100 poäng
- Matematik 4, 100 poäng alt. Designmodeller, 100 poäng
- Fysik2, 100 poäng alt. Teknik - specialisering, 100 poäng

Arkitektur och miljö

- Hållbart samhällsbyggande, 100 poäng
- Arkitektur, 100 poäng
- Matematik 4, 100 poäng alt. Designmodeller, 100 poäng
- Fysik 2, 100 poäng alt. Teknik - specialisering, 100 poäng

Att de två profilerna inom inriktningen design och produktutveckling infördes var ett sätt att anpassa programutbudet för att öka attraktionskraften hos framförallt flickor samt för att anpassa programutbudet till arbetsmarknadens behov. Inriktningen design och produktutveckling är den inriktning som har störst attraktionskraft hos flickor utav de tre inriktningarna som Åva gymnasium erbjuder. Andelen flickor på inriktningen design och produktutveckling är innevarande läsår 2023/2024 35 procent i årskurs 1, 52 procent i årskurs 2 och 45 procent i årskurs 3.

Utifrån elevernas profilval sätts elevgrupper samman. Inför läsåret 2022/2023 valde 62,5 procent profilen *arkitektur och miljö* och 37,5 procent profilen *design och digital formgivning*, medan inför läsåret 2023/2024 valde 41,7 procent profilen *arkitektur och miljö* och 58,3 procent profilen *design och digital formgivning*. Den ojämna fördelningen av andel elever på profilerna har medfört att det har behövts tre undervisningsgrupper för två klasser i profilämnena. Att organisera teknikprogrammet så att elever som väljer inriktningen samhällsbyggande och miljö utgör en klass och elever som väljer inriktningen design och produktutveckling utgör en klass bedöms bli mer kostnadseffektivt och pedagogiskt gynnsamt än med profiler som startar i årskurs 2. Dessutom medför profilerna vissa utmaningar när det gäller långsiktig planering av behovet av lärarkompetenser när antalet undervisningsgrupper i profilämnena varierar utifrån vilket val av profil eleverna gör.

Ny programstruktur för teknikprogrammet från och med läsåret 2025/2026

Från 1 juli 2025 får gymnasieskolan en ny läroplan, GY25, vilket bland annat innebär att alla ämnesplaner utformas som sammanhållna ämnen med nivåer istället för dagens kurser och att ämnen, examensmål, programmål och programstrukturer uppdateras. Uppdateringen av teknikprogrammets programstruktur, i och med införandet av GY25, innebär bland annat att programfördjupningen som tidigare omfattat 400 poäng endast kommer omfatta 300 poäng i den nya programstrukturen.

Den uppdaterade programstrukturen för teknikprogrammet kommer innebära att endast 300 poäng skulle kunna erbjudas som profilämnen inom programfördjupningen på inriktningen design och produktutveckling på Åva gymnasium. Ämnena *Matematik – fortsättning Nivå 2, 100 poäng*, och *Fysik Nivå 2, 100 poäng*, är ämnen inom profilerna som är behörighetsgivande för fortsatta studier på högskola eller universitet, vilket får konsekvensen att endast

100 poäng blir valbart inom ramen för programfördjupningen. Det innebär att det skulle vara svårt att åstadkomma en reell fördjupning inom elevernas intresseområde. Att profilerna skulle vara uppbyggda utifrån att eleverna endast kan välja 100 poäng som profilämne gör det därmed oskäligt att marknadsföra som profiler.

Inom nuvarande profilen *arkitektur och miljö* inom inriktningen design och produktutveckling erbjuds kurserna *Arkitektur, 100 poäng*, och *Hållbart samhällsbyggande, 100 poäng*, vilka motsvarar två av tre ämnen inom inriktningen samhällsbyggande och miljö på teknikprogrammet.

Inriktning samhällsbyggande och miljö på teknikprogrammet från och med läsåret 2025/2026:

- Arkitektur Nivå 1, 100 poäng
- Byggnadsverk Nivå 1, 100 poäng
- Hållbart samhällsbyggande Nivå 1, 100 poäng

Genom att ta bort profilerna inom inriktningen design och produktutveckling och istället erbjuda ytterligare en inriktning samhällsbyggande och miljö bibehålls samma möjlighet för eleverna att läsa ämnena *Arkitektur* och *Hållbart samhällsbyggande*. Teknikprogrammet på Åva gymnasium skulle även fortsatt vara attraktivt i och med den nya inriktningen samhällsbyggande och miljö samt befintlig inriktning design och produktutveckling.

Ekonomiska överväganden

Att starta en ny inriktning samhällsbyggande och miljö på teknikprogrammet på Åva gymnasium innebär inte några extra kostnader för Täby kommun. Elevintresset för arkitektur och miljö bedöms vara fortsatt stort. För Åva gymnasium finns det både ekonomiska och organisatoriska fördelar med att erbjuda den nya inriktningen samhällsbyggande och miljö istället för att ha två profiler inom inriktningen design och produktutveckling.

Maria Assarsson
Utbildningschef

Lillemor Larsson
Barn- och utbildningschef

Bilagor

- Årlig rapport om programutbudet på Åva gymnasium 2023, daterad 25 september 2023

Expedieras

Barn- och utbildningschef Lillemor Larsson